Telemark
FYLKESKOMMUNE

Arkivsak
26/19809-2
Saksbehandler
Stig Larsen

Saksgang	**Møtedato**
Partssammensatt utvalg	03.11.2026
Yrkesopplæringsnemnda	04.11.2026
Telemark ungdomsråd	05.11.2026
Hovedutvalg for utdanning, folkehelse og tannhelse	11.11.2026
Fylkesutvalg	18.11.2026
Fylkestinget	02.12.2026
Fylkeskommunalt råd for personer med funksjonsnedsettelse	05.11.2026

Skoletilbud 2027-2028

Innstilling fra fylkesdirektøren

1. Skoletilbudet og dimensjoneringen for skoleåret 2027–2028 slik det framgår av vedlegg 1 «Skoletilbud og dimensjonering 2027–2028», med de endringer som følger av punkt 2, vedtas.
2. Som del av tilpasningen av skoletilbudet gjennomføres følgende endringer i det søkbare opplæringstilbudet:
   a) Det tas ikke inn elever til Vg1 idrettsfag ved Kragerø videregående skole fra høsten 2027. Tilbudet fases deretter ut over tre år.
   b) Det tas ikke inn elever til Vg1 studiespesialisering ved Bamble videregående skole fra høsten 2027. Tilbudet fases deretter ut over tre år.
   c) Det tas ikke inn nye elever til International Baccalaureate ved Porsgrunn videregående skole fra høsten 2027. Elever som allerede er tatt inn, gis anledning til å fullføre påbegynt løp.
   d) Det tas ikke inn nye elever til det søkbare forskertilbudet ved Skien videregående skole fra høsten 2027. Elever som allerede er tatt inn, gis anledning til å fullføre påbegynt løp.
   e) Det tas ikke inn elever til Vg1 idrettsfag ved Porsgrunn videregående skole fra høsten 2027. Tilbudet fases deretter ut over tre år.
   f) Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign (FBIE) samles ved Porsgrunn videregående skole. Det tas ikke inn elever til Vg1 FBIE ved Nome videregående skole fra høsten 2027.

g) Det tas ikke inn elever til Vg1 studiespesialisering ved Vest-Telemark videregående skole fra høsten 2027. Tilbudet fases deretter ut over tre år.
h) Antall yrkesfaglige Vg2-tilbud ved Rjukan videregående skole reduseres fra tre til ett fra høsten 2027. Vg2 industriteknologi videreføres. Det tas ikke inn elever til ordinært Vg2 helsearbeiderfag og Vg2 tømrer fra høsten 2027. Fylkesdirektøren vurderer, i samarbeid med arbeidslivet, om opplæring i tømrerfaget og helsearbeiderfaget kan tilbys gjennom en vekslingsmodell og utvidet voksentilbud.
i) Vg3 påbygg til generell studiekompetanse ved Rjukan og Notodden videregående skoler organiseres fra høsten 2027 som et felles tilbud mellom de to skolene. Opplæringen skal gis ved begge skolesteder. Fylkesdirektøren fastsetter den praktiske organiseringen og fordelingen av opplæringen.
j) Det tas ikke inn elever til Vg3 påbygg til generell studiekompetanse ved Vest-Telemark videregående skole fra høsten 2027.

3. Tabellen over nærskoler oppdateres i samsvar med vedtatt skoletilbud for skoleåret 2027–2028.
4. Gjennomføringen av tiltakene skal skje gjennom gode og forutsigbare prosesser for de ansatte. Det skal legges vekt på tidlig informasjon og medvirkning fra ansatte, tillitsvalgte og vernetjenesten. Personalmessige konsekvenser skal så langt som mulig håndteres gjennom planlegging over tid, naturlig avgang, omdisponering av kompetanse og andre personalmessige tiltak.

Bakgrunn og saksgang

Fylkestinget vedtar hver høst det videregående opplæringstilbudet for kommende skoleår. Saken fastsetter hvilke søkbare tilbud som skal gis ved den enkelte videregående skole, og den samlede dimensjoneringen av tilbudet.

Saken er presentert for rektorene og fulgt opp gjennom informasjon i lokale medbestemmelsesorganer. Saken med alle de konkrete forslagene ble drøftet med hovedtillitsvalgte i medbestemmelsesmøte 21.10.2026. De tillitsvalgte ga relevante innspill, særlig til den videre prosessen, medvirkning og ivaretakelse av ansatte. Alle innspillene er vurdert i arbeidet med saken, og innspill er også innarbeidet i det endelige forslaget. Innspillene vil også inngå i den videre planleggingen og gjennomføringen av eventuelle vedtatte endringer. Innspillene fra sentrale tillitsvalgte og enkelte tillitsvalgte ved virksomhetene ligger som vedlegg til saken.

Saken behandles i partssammensatt utvalg, ungdomsrådet, råd for personer med funksjonsnedsettelse, yrkesopplæringsnemnda og hovedutvalg for utdanning, folkehelse og tannhelse. Fylkesutvalget avgir innstilling til fylkestinget, som fatter endelig vedtak om skoletilbudet for skoleåret 2027–2028.

Saksopplysninger

Skoletilbudet skal utformes på grunnlag av nasjonale mål, fylkeskommunens overordnede strategier og langsiktige planer for videregående opplæring. Ved den konkrete dimensjoneringen legges følgende kriterier til grunn, i tråd med tidligere vedtak i fylkestinget:

1. Samfunnets og arbeidslivets kompetansebehov
2. Elevenes ønsker
3. Tilgang på læreplasser
4. Geografisk fordeling og reisevei
5. Fagmiljø og støttefunksjoner
6. Arealutnyttelse
7. Økonomi.

Kriteriene skal vurderes samlet. Søkning alene kan derfor ikke være avgjørende for dimensjoneringen, på samme måte som arbeidslivets dokumenterte kompetansebehov ikke alene kan begrunne opprettelse eller videreføring av tilbud dersom elevgrunnlaget, læreplasstilgangen eller de økonomiske forutsetningene ikke er til stede.

Utformingen av skoletilbudet følger en fast prosess gjennom året. I arbeidet med skoletilbudet 2027–2028 er det innhentet og vurdert kunnskap om blant annet elevgrunnlag og søkning, arbeidslivets kompetansebehov, læreplasstilgang, økonomi og arealkapasitet. Rektorene har vært involvert i arbeidet, og arbeidsgrunnlaget er lagt fram for tillitsvalgte og lokale medbestemmelsesorganer. De konkrete forslagene er drøftet på fylkesnivå før fylkesdirektørens endelige forslag legges fram for politisk behandling.

Telemark fylkeskommune har et bredt videregående opplæringstilbud fordelt på 11 skoler. Fylkesdirektøren legger eksisterende skolestruktur til grunn for forslagene til tiltak i handlings- og økonomiplanen og i de årlige sakene om videregående opplæringstilbud. Dette legges til grunn inntil fylkestinget selv eventuelt gir et annet oppdrag.

Når skolestrukturen ligger fast, må en større del av den økonomiske og demografiske tilpasningen skje gjennom tilbudene ved den enkelte skole, antall undervisningsgrupper, bemanning og organiseringen av opplæringen. Skolestrukturen kan dermed ligge fast samtidig som tilbudsstrukturen endres over tid.

Eventuelle endringer i skolestruktur har konsekvenser som går utover fylkeskommunens egen driftsøkonomi. Rapport fra Telemarksforsking og Nordlandsforskning, publisert i april 2026, undersøker både tilsiktede og utilsiktede konsekvenser av skolenedleggelser for elever og lokalsamfunn og har som formål å belyse både fordeler og ulemper ved endringer i

skolestruktur. Rapporten gir dermed et relevant kunnskapsgrunnlag for å se slike endringer i et bredere perspektiv enn skoleeiers isolerte driftsøkonomi.

Fylkesdirektørens alternativ til å vurdere endringer i antall skolesteder er derfor å gjøre tydeligere tilpasninger i tilbudene ved skolene. Det innebærer reduksjon eller konsentrasjon av enkelte søkbare tilbud, bedre oppfylling av klasser og grupper og mer effektiv organisering av tilbud som videreføres. Fra høsten 2027 foreslås flere slike endringer.

Etter inntaket til skoleåret 2026–2027 ble det tydeligere enn tidligere at utfordringen ikke bare er reduksjonen i samlet elevtall, men hvordan elevene fordeler seg mellom skoler, tilbud og undervisningsgrupper. Fra inntaket 4. august til 1. oktober gikk elevtallet fra 5 859 til 5 650, en reduksjon på 209 elever. Utviklingen varierer samtidig betydelig mellom skolene, mens den samlede tilbudskapasiteten i hovedsak er opprettholdt. Dette har bidratt til flere grupper med lav oppfylling og høy kostnad per elev.

Telemark fylkeskommune har etablert en kompensasjonsordning for skoler og tilbud som av strukturelle eller faglige hensyn skal kunne opprettholdes selv om elevgrunnlaget er lavt, kalt «Tomme plasser». Ordningen skal skjerme skolene mot hele den økonomiske belastningen ved grupper med svært lav oppfylling.

Det er beregnet en økonomisk terskel på 11 elever per gruppe for yrkesfag og 20 på studiespesialisering. Dersom elevtallet kommer under dette nivået, kompenseres skolen etter en vurdering for differansen opp til 11/20 elever. En yrkesfaglig gruppe med 10 elever kan dermed kompenseres for en tom plass, mens en gruppe på studiespesialisering med 10 elever kan kompenseres for ti tomme plasser.

Ordningen gjør det mulig å opprettholde tilbud med lavt elevgrunnlag, men innebærer samtidig at kostnaden per elev øker når oppfyllingen faller. Utviklingen i antall tomme plasser og grupper under den økonomiske terskelen gir derfor et bilde av hvor stort økonomisk press lav oppfylling legger på budsjettfordelingsmodellen.

Utviklingen viser at lav oppfylling er en betydelig kostnadsutfordring. Antallet tomme plasser gikk ned fra 85 i 2024 til 61 i 2025, men økte igjen til 82,5 i 2026. Utfordringen er samtidig blitt tydelig konsentrert til enkelte skoler og tilbud. Rjukan og Vest-Telemark står alene for 63,5 av de 82,5 tomme plassene i 2026. Ved Rjukan har antallet økt fra 20,5 i 2024 til 37,5 i 2026.

Tallene understøtter behovet for å tilpasse tilbudsstrukturen der elevgrunnlaget over tid gir lav oppfylling. Dette gjelder blant annet studiespesialisering ved Vest-Telemark, flere av Vg2-tilbudene ved Rjukan og organiseringen av påbygg. En mer konsentrert tilbudsstruktur vil kunne redusere antall grupper med svært lav oppfylling og dermed også behovet for særskilt kompensasjon disse skolene mottar gjennom budsjettfordelingsmodellen.

Omfanget og den konkrete fordelingen av elever mellom skoler og tilbud var ikke kjent da den ordinære prosessen for skoletilbudet for 2027-2028 startet. Flere av tiltakene som nå foreslås, er derfor utviklet senere i prosessen enn det som normalt er ønskelig ved større endringer i tilbudsstrukturen. Fylkesdirektøren erkjenner at dette har gitt mindre tid til dialog, utredning og høring enn det som ville vært ønskelig. Tidsrammen fram mot politisk behandling gir ikke rom for en ordinær, omfattende høringsprosess. Det er i stedet lagt opp til målrettet dialog med berørte skoler, tillitsvalgte og andre sentrale aktører der konsekvensene er størst.

Fylkesdirektøren fremmer forslagene for fylkestinget nå. Bakgrunnen er først og fremst den økonomiske situasjonen. Kostnadene i videregående opplæring følger i stor grad antall undervisningsgrupper, og redusert elevtall gir ikke tilstrekkelig økonomisk effekt dersom tilbuds- og gruppestrukturen opprettholdes. I forslaget til handlings- og økonomiplan forutsetter fylkesdirektøren derfor strukturelle grep allerede fra høsten 2027. Dersom nødvendige beslutninger utsettes ett år, vil vesentlige deler av den økonomiske effekten også bli forskjøvet, samtidig som fylkeskommunen går inn i de kommende årene med lavere elevgrunnlag og fortsatt høy kapasitet.

Fylkesdirektøren legger til grunn at større endringer i skoletilbudet som kan planlegges tidligere, fortsatt bør gjennomføres med så tidlig og bred involvering som mulig.

Behovet for tilpasning har vært varslet i tidligere saker om skoletilbud og i handlings- og økonomiplanen. Utviklingen i elevgrunnlag, søkning og oppfylling gjør at dette arbeidet nå konkretiseres gjennom forslag med gradvis effekt fra høsten 2027. Flere av tiltakene bygger samtidig på økonomiske krav og saker om skoletilbud som tidligere er vedtatt av fylkestinget (blant annet FT-sak 147/24, FT-sak 61/25, FT-sak 62/25 og FT-sak 118/25).

Arbeidsmarkedsbehov

Elevtallet går ned, men behovet for arbeidskraft gjør ikke nødvendigvis det samme. Det er en viktig premiss for dimensjoneringen av skoletilbudet. Vi får færre ungdommer inn i videregående opplæring samtidig som det fortsatt er mangel på arbeidskraft innen flere områder. Det øker behovet for en tydelig dimensjonering mot de områder der kompetansebehovet er størst, økt gjennomføring og en strategisk innretning på voksenopplæringen samt økt bruk av fleksible opplæringsmodeller.

NAVs bedriftsundersøkelse for 2026 viser at den ventede mangelen på arbeidskraft i Telemark er redusert til 811 personer, fra 959 i 2025 og 1 362 i 2024. Telemark har dermed den laveste estimerte arbeidskraftmangelen blant fylkene i landet. Samtidig oppgir 14 prosent av virksomhetene at de har hatt rekrutteringsproblemer, og 22 prosent forventer økt bemanning det kommende året, mot 9 prosent som forventer nedbemanning.

Tallene viser derfor ikke en generell mangel på arbeidskraft i alle deler av arbeidsmarkedet. Mangelen er konsentrert om bestemte næringer, yrker og utdanningsnivåer. I Telemark er

mangelen størst innen helse- og sosialtjenester, bygg og anlegg, industri og varehandel. Blant enkeltyrkene peker NAV særlig på helsefagarbeidere, sykepleiere og legespesialister. Det er samtidig størst mangel på arbeidskraft med utdanning på videregående nivå innen fag- og yrkesopplæring.

NHOs kompetansebarometer 2025 understøtter dette bildet. Seks av ti NHO-bedrifter oppgir at de har et udekket kompetansebehov. Yrkesfag er fortsatt den utdanningsbakgrunnen det er størst etterspørsel etter, særlig teknologi- og industrifag, elektro og datateknologi og bygg- og anleggsteknikk. Ingeniør- og tekniske fag, håndverksfag og IKT er blant fagområdene som etterspørres mest.

Fylkesdirektøren legger ikke vurderingen av framtidige kompetansebehov bare på nasjonale og regionale analyser. Som del av arbeidet med skoletilbudet og kompetansepolitikken er fylkeskommunen i løpende dialog med kommuner, bransjer og større næringsaktører om utviklingstrekk som kan påvirke behovet for arbeidskraft og kompetanse i ulike deler av Telemark.

Et eksempel er utviklingen av Fensfeltet i Nome. Nome kommune, Telemark fylkeskommune og Direktoratet for mineralforvaltning har etablert et formalisert partnerskap knyttet til Fensfeltet. En eventuell framtidig mineralutvinning og tilhørende industri kan få betydning for både arbeidsplasser, næringsstruktur og kompetansebehov i regionen. Fylkeskommunen følger derfor utviklingen tett sammen med kommunen, Universitetet i Sørøst-Norge og relevante aktører.

De regionale dataene i kompetansebarometeret peker i samme retning. Blant virksomhetene i Telemark er behovet for personer med fag- og svennebrev tydelig i flere deler av fylket. Utvalgene i de enkelte næringsregionene er imidlertid små, og tallene bør derfor først og fremst brukes til å understøtte hovedbildet, ikke som grunnlag for detaljert dimensjonering av enkeltutdanninger.

På lengre sikt trekker flere utviklingstrekk i samme retning. NAVs omverdensanalyse fram mot 2035 peker på økende mangel på arbeidskraft særlig innen helse, men også fortsatt knapphet på faglært arbeidskraft innen industri, bygg og anlegg og håndverksfag. En aldrende befolkning vil øke behovet for helse- og omsorgstjenester, samtidig som befolkningen i yrkesaktiv alder forventes å falle i mange kommuner. Teknologisk utvikling, kunstig intelligens og det grønne skiftet vil samtidig endre kompetanseinnholdet i en rekke yrker.

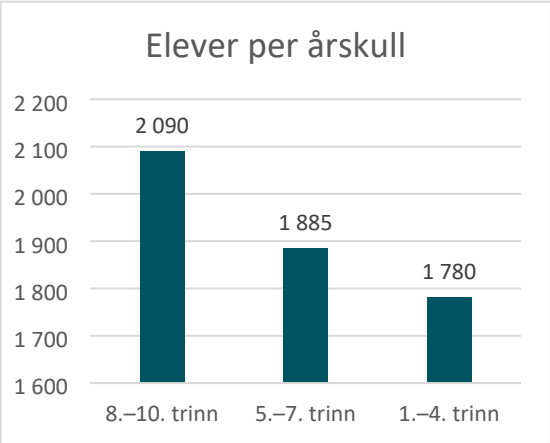
Utviklingen i elevgrunnlaget

Elevgrunnlaget i videregående opplæring har blitt redusert uten at tilbudsstrukturen er tilpasset tilsvarende. Når tilbudsbredden og antall grupper opprettholdes samtidig som elevgrunnlaget reduseres, øker omfanget av små grupper og oppfyllingen faller. Store deler av

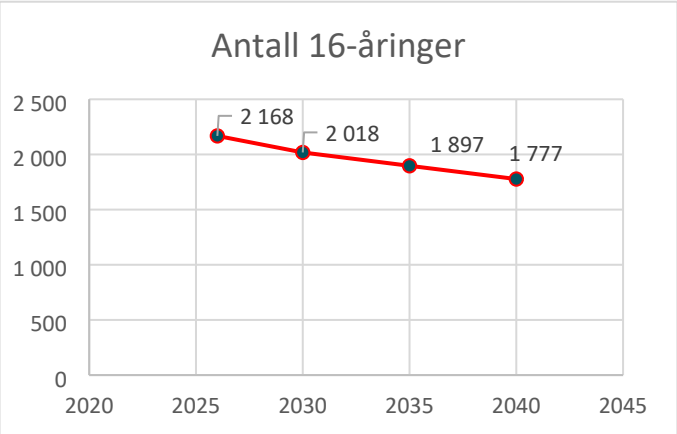
undervisningskostnaden er knyttet til gruppene som opprettes, og reduseres derfor ikke automatisk i samme takt som elevtallet.

Befolkningsframskrivingene som lå til grunn for sak 147/24 «Videregående opplæring fra 2025» viste en betydelig nedgang i elevgrunnlaget fram mot 2040. SSB publiserte nye regionale befolkningsframskrivinger 12. juni 2026. Framskrivingene er beregninger basert på forutsetninger om blant annet fruktbarhet, dødelighet og flytting og må derfor ikke forstås som sikre framtidstall.

De nye SSB-tallene og GSI-tallene for grunnskolen viser en tydelig nedgang i elevgrunnlaget for de videregående skolene i Telemark:

Kilde: GSI-tall oppgitt i saken.

Kilde: SSBs hovedalternativ, med tallene oppgitt i saken.

De nye framskrivingene viser et noe høyere langsiktig nivå enn tidligere prognoser, men bekrefter samtidig en betydelig reduksjon i elevgrunnlaget fram mot 2040. De noe høyere tallene må ses i sammenheng med den høye innvandringen til Telemark de siste årene. Innvandringen har siden 2022 i stor grad vært knyttet til bosetting av fordrevne fra Ukraina, og har også omfattet barn og unge i skolealder.

Dette innebærer samtidig en særskilt usikkerhet i framskrivingene. SSB peker på at den desentraliserte bosettingen av ukrainere kan ha løftet befolkningstallene i flere distriktskommuner, og at framtidig flytting, retur og endrede innvandringsmønstre kan gi en annen utvikling enn hovedalternativet tilsier. De noe bedre fremskrivingstallene endrer derfor ikke hovedbildet av fallende ungdomskull i Telemark.

GSI-tallene er særlig relevante fordi de viser elevkull som allerede befinner seg i grunnskolen. Reduksjonen i elevgrunnlaget er dermed ikke bare basert på langsiktige befolkningsframskrivinger, men er allerede synlig i kullene som vil komme til videregående opplæring de kommende årene.

Behovet for å gjennomføre tiltak nå

Tilpasningen kan ikke bare ta utgangspunkt i dagens elevtall. Endringer i flerårige tilbud bruker tid på å få full økonomisk effekt. Når inntaket til et treårig studieforberedende tilbud stanses på Vg1, vil full effekt først komme når endringen er faset inn på Vg1, Vg2 og Vg3. For toårige skoleløp i yrkesfag vil innfasingen normalt skje over to år.

Tiltak som skal møte en forventet reduksjon i elevgrunnlaget må derfor gjennomføres før hele nedgangen har slått inn i videregående opplæring. Arbeidsgrunnlaget legger til grunn at det ikke er tilstrekkelig å tilpasse tilbudet til dagens rammevilkår; organisasjonen må også være forberedt på videre reduksjon i elevgrunnlaget og økonomiske rammer.

Dette innebærer samtidig ikke at tilbudsstrukturen skal fastlåses på dagens prognoser. Befolkningsframskrivingene er usikre, og tilbudet skal fortsatt vurderes årlig på bakgrunn av faktisk søkning, elevgrunnlag, kompetansebehov og økonomiske rammer.

Prinsipper for tilpasningen

Fylkesdirektøren legger til grunn at redusert elevgrunnlag må gi en faktisk reduksjon i antall grupper og ressursbruk dersom tiltakene skal ha økonomisk effekt. En reduksjon i plasstall alene gir liten effekt dersom det samme antallet undervisningsgrupper opprettholdes.

Det legges derfor vekt på færre små og parallelle grupper, konsentrasjon eller utfasing av enkelte søkbare tilbud, høyere oppfylling i tilbud som videreføres, færre små programfagsgrupper og mer effektiv organisering av opplæringen.

Ved flytting eller utfasing av tilbud er det en forutsetning for beregnet økonomisk effekt at elevene i hovedsak kan tas inn i eksisterende kapasitet. Dersom det må opprettes tilsvarende nye grupper et annet sted, reduseres eller bortfaller innsparingen.

Endringer i søkbare utdanningsprogram og programområder legges fram for politisk behandling. Gruppestruktur, programfag, bemanning og organisering innenfor vedtatt tilbud følges opp administrativt innenfor delegert myndighet og gjeldende regelverk.

Endringene i skoletilbudet medfører behov for å oppdatere tabellen over nærskoler. Oppdateringen gjennomføres innenfor gjeldende forskrift og innebærer ingen endring av forskriften.

Det orienteres samtidig om at bussruten fra Drangedal til Skien avvikles. Dette påvirker også nærskoletabellen.

Forslag til endringer i det søkbare tilbudet

<u>Bygg- og anleggsteknikk ved Skogmo videregående skole</u>

Ved Skogmo videregående skole foreslås dimensjoneringen på Vg2 rørlegger redusert med én gruppe og Vg2 tømrer økt med en gruppe fra skoleåret 2027–2028. Endringen skal tilpasse kapasiteten til arbeidslivets behov og tilgangen på læreplasser. Dimensjoneringen fremgår av vedlegg 1.

Idrettsfag ved Kragerø videregående skole

Idrettsfag ved Kragerø har relativt god oppfylling. Forslaget er derfor ikke begrunnet i lav søkning til tilbudet isolert sett, men må ses i sammenheng med utviklingen i det samlede elevgrunnlaget og behovet for å konsentrere de studieforberedende tilbudene.

Med redusert elevgrunnlag blir det over tid mer krevende å opprettholde både studiespesialisering og idrettsfag med god oppfylling. Det foreslås derfor å stanse inntaket til Vg1 idrettsfag fra høsten 2027 og fase tilbudet ut over tre år. Innsparingseffekten forutsetter at det samlede antallet undervisningsgrupper reduseres.

Studiespesialisering ved Bamble videregående skole

Studiespesialisering ved Bamble har et begrenset elevgrunnlag, samtidig som det er tilgjengelig kapasitet ved andre studieforberedende tilbud i Grenland. Det foreslås å stanse inntaket til Vg1 studiespesialisering ved Bamble fra høsten 2027.

Den økonomiske effekten forutsetter at elevene kan tas inn innenfor eksisterende kapasitet ved andre skoler og at det ikke må etableres tilsvarende nye grupper.

International Baccalaureate ved Porsgrunn og forskertilbudet ved Skien

International Baccalaureate ved Porsgrunn og forskertilbudet ved Skien har særskilte kostnader utover ordinær gruppedrift. Begge tilbudene har relativt god oppfylling. Forslaget er derfor i hovedsak begrunnet i muligheten for å redusere særkostnader, ikke i forventning om en tilsvarende reduksjon i ordinære studieforberedende klasser.

Det pågår samtidig endringer i regelverket for opptak til høyere utdanning som kan redusere den relative uttellingen IB-elever har hatt ved poengberegning til norske universiteter og høyskoler. Det er blant annet foreslått en ny omregning av IB-resultater til norske karakterpoeng, mens de generelle tilleggspoengene også reduseres fra opptaket til studieåret 2028–2029.

Det foreslås at det ikke tas inn nye elever fra høsten 2027. Elever som allerede er tatt inn gis anledning til å fullføre påbegynt løp.

Idrettsfag ved Porsgrunn videregående skole

Forslaget om utfasing av idrettsfag ved Porsgrunn må vurderes i sammenheng med den samlede kapasiteten på studieforberedende tilbud i Grenland og samlokaliseringen av Porsgrunn videregående skole.

En del elever kan forventes å søke ordinær studiespesialisering ved skolen i stedet. Dette kan bidra til høyere oppfylling i tilbud som videreføres. Endringen kan også påvirke behovet for særskilte idrettsarealer og ekstern leie.

Fylkesdirektøren ser at det ligger en mulig besparelse ved å samle idrettstilbudene i Grenland ved Hjalmar Johansen videregående skole, og dermed foreslås en utfasing av tilbudet i Porsgrunn.

Elevtall per 1. oktober 2026 viser 76 elever på idrettsfag ved Porsgrunn videregående skole, fordelt på 27 elever på Vg1, 27 på Vg2 og 22 på Vg3. Ved Hjalmar Johansen videregående skole er det tilsvarende 88 elever på Vg1, 68 på Vg2 og 92 på Vg3.

Samlet har de to skolene dermed 115 elever på Vg1, 95 på Vg2 og 114 på Vg3. Dagens elevgrunnlag er derfor høyere enn tre fulle paralleller på enkelte trinn. Med den forventede nedgangen i elevtallet framover vurderer fylkesdirektøren likevel at det samlede idrettstilbudet i Grenland over tid kan dimensjoneres til tre paralleller per trinn, tilsvarende om lag 90 elever.

Hjalmar Johansen videregående skole og idrettsanleggene i Skien fritidspark ble utviklet gjennom et felles prosjekt mellom Skien kommune og Telemark fylkeskommune. Fylkeskommunen har leieforpliktelser knyttet til anleggene som ikke bortfaller dersom idrettsfagtilbudet flyttes.

Olympiatoppen Østlandet er lokalisert i Idrettens hus i Porsgrunn. Virksomheten har et regionalt oppdrag som omfatter Telemark, Vestfold, Akershus, Buskerud og Østfold.

En utfasing av idrettsfag ved Porsgrunn må derfor skje gradvis. Innsparingseffekten oppstår først når det samlede elevgrunnlaget kan tas inn ved Hjalmar Johansen eller på andre tilbud uten at det må opprettes ekstra grupper. En del av elevene som ellers ville søkt idrettsfag ved Porsgrunn kan også forventes å velge ordinær studiespesialisering, noe som kan bidra til bedre oppfylling i disse gruppene.

Innsparingseffekten forutsetter at nye søkere kan tas inn innenfor kapasiteten som videreføres på idrettsfag og studiespesialisering, og at det samlede antallet undervisningsgrupper reduseres.

Innsparingseffekten er i tillegg høyere enn for andre tiltak ved at leiekontrakter kan sies opp og ressurser til ledelse og administrasjon reduseres.

Dette grepet kan få programmeringskonsekvenser for byggeprosjektet i Porsgrunn med noe redusert investeringsbehov, men trolig bare i mindre grad, siden det vesentlige idrettsarealet i dag leies. Fylkesdirektøren vil komme tilbake til fylkestinget med disse konsekvensene. Tiltaket vil ikke forsinke byggeprosessen.

Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign (FBIE) ved Nome videregående skole

Elevtall per 1. oktober viser at Porsgrunn har god oppfylling med 27 elever på Vg1 FBIE og 13 elever på Vg2 frisør. Nome har 9 elever på Vg1 og 10 elever på Vg2 frisør. Dersom fylkeskommunen skal redusere kostnadene i tilbudsstrukturen, bør Porsgrunn videreføres som hovedsted for FBIE og frisør. Nytt inntak til Vg1 FBIE ved Nome kan derfor stanses fra skoleåret 2027–2028.

Tiltaket gjennomføres som en utfasing, slik at elever som allerede har startet løpet ved Nome får mulighet til å fullføre Vg2. Endelig dimensjonering fastsettes i justeringssaken. Full økonomisk effekt oppnås først når både Vg1 FBIE og Vg2 frisør ved Nome er tatt ut.

Med samlet 36 elever på Vg1 FBIE ved Porsgrunn og Nome er det samtidig grunnlag for å gjøre Vg2 blomsterdekoratør søkbart ved Porsgrunn. Tilbudet bør dimensjoneres ut fra faktisk søkning og bare startes dersom elevgrunnlaget er tilstrekkelig. Utvidelse med Vg2 interiør og eksponeringsdesign vurderes ikke som aktuelt nå.

Studiespesialisering ved Vest-Telemark videregående skole

Studiespesialisering ved Vest-Telemark har 50 elever fordelt på tre årstrinn skoleåret 2026–2027, hvorav 10 elever på Vg1. Det foreslås å stanse inntaket til Vg1 fra høsten 2027 og fase tilbudet ut.

Forslaget har større geografiske konsekvenser enn flere av de øvrige tiltakene. Reiseavstand, behov for hybel og skolens regionale rolle har inngått i vurderingen av tiltaket.

Forslaget må også ses i sammenheng med FT-sak 69/26 «Framtidig utvikling og berekraft ved Vest-Telemark vidaregåande skule», der fylkestinget la til grunn at programtilbudet skal vurderes gjennom de ordinære sakene om videregående opplæringstilbud og handlings- og økonomiplan.

Vg1 studiespesialisering ved Rjukan videregående skole

Per 1. oktober 2026 har Rjukan videregående skole 13 elever på ordinært Vg1 studiespesialisering og 1 elev på Vg1 landslinjen for natur og miljø.

Ordinært Vg1 studiespesialisering og landslinjen for natur og miljø ved Rjukan videregående skole foreslås videreført som to søkbare tilbud for skoleåret 2027–2028. Etter søknadsfristen vurderes elevgrunnlaget samlet og muligheten for å samle Vg1-tilbudet på landslinjen fra høsten 2027. Berørte søkere skal få informasjon om innholdet i tilbudet og konsekvensene av

en eventuell samling. Dersom det foreslås å ta ut ordinært Vg1 studiespesialisering som eget tilbud, legges dette fram i justeringssaken våren 2027.

Ordinært Vg2 og Vg3 studiespesialisering foreslås videreført i skoleåret 2027–2028. Den videre tilbudsstrukturen vurderes i neste års sak om skoletilbud.

Vg2 ved Rjukan videregående skole

Elevtall per 1. oktober 2026 viser lav oppfylling på de yrkesfaglige Vg2-tilbudene ved Rjukan. Vg2 tømrer har 3 elever av 15 plasser, Vg2 industriteknologi 5 av 15 og Vg2 helsearbeiderfag 7 av 15. Samlet er det 15 elever på 45 plasser. Ved inntaket i august var tilsvarende elevtall 27.

På Vg1 har teknologi- og industrifag 17 elever, bygg- og anleggsteknikk 15 elever og helse- og oppvekstfag 14 elever. Det er dermed et større elevgrunnlag på Vg1, men tallene gjelder ulike årskull og viser ikke alene hvordan elevene går videre til Vg2.

Det foreslås å redusere antall ordinære yrkesfaglige Vg2-tilbud fra tre til ett fra høsten 2027. Vg2 industriteknologi videreføres, mens inntaket til ordinært Vg2 helsearbeiderfag og Vg2 tømrer stanses.

I samarbeid med arbeidslivet vurderes muligheten for opplæring i tømrerfaget og helsearbeiderfaget gjennom vekslingsmodeller mellom skole og bedrift og et utvidet voksenopplæringstilbud. Elevgrunnlag, arbeidslivets kompetansebehov, tilgang på opplæringsplasser i bedrift og ressursbruk må avklares før slike tilbud eventuelt etableres.

Vg3 påbygg til generell studiekompetanse

Påbygg Vg3 er et tilbud for elever som ønsker generell studiekompetanse etter yrkesfaglig Vg1 og Vg2. Resultatene i siste tilstandsrapport viser at dette er et krevende opplæringsår for mange elever. Fylkeskommunen skal ha tilbud om påbygg, men det er ikke nødvendig å tilby dette ved like mange skoler som i dag. Færre og bedre fylte grupper kan gi både bedre faglige rammer og lavere kostnader.

Det er ledig kapasitet i påbyggtilbudet ved flere skoler. Per 1. oktober 2026 har Rjukan 8 elever og Vest-Telemark 9 elever i grupper med kapasitet til 30. Begge tilbudene har dermed svært lav oppfylling.

Det foreslås et felles Vg3 påbyggtilbud mellom Rjukan og Notodden, dimensjonert med 15 elevplasser ved Rjukan og 20 ved Notodden. Opplæringen skal gis ved begge skolesteder. Fordelingen av undervisningen, timeplanlegging og reisebehov må avklares i den videre planleggingen.

Dette vil være et aktivt grep for å utnytte kapasiteten ved de to skolene bedre, samtidig som fylkeskommunen forsøker å opprettholde et påbyggtilbud ved Rjukan. Det er bussforbindelse mellom Notodden og Rjukan.

En tilsvarende delt løsning vurderes ikke som realistisk for Vest-Telemark, og tilbudet foreslås derfor tatt ut der fra høsten 2027.

Det er også ledig kapasitet i øvrige påbyggklasser i fylket. Fylkesdirektøren vurderer at kapasiteten kan reduseres med ytterligere én gruppe i Grenland ved å samle en større del av tilbudet ved Bamble videregående skole. Samlet legges det dermed opp til en reduksjon tilsvarende tre påbyggklasser.

Kombinasjonsklassene

Dimensjoneringen av kombinasjonsklassene reduseres ved Vest-Telemark, Bø og Bamble videregående skoler fra skoleåret 2027–2028. En gruppe flyttes fra Hjalmar Johansen til Porsgrunn videregående skole. Av kapasitetshensyn settes den samlede kapasiteten i kombinasjonsklassene ved Porsgrunn til 80 elevplasser. Endringene fremgår av vedlegg 1 «Skoletilbud og dimensjonering 2027–2028».

Administrative tiltak og styringsoppdrag

De politiske endringene i det søkbare tilbudet følges av administrative tiltak for å redusere ressursbruken innenfor tilbud som videreføres.

På studiespesialisering skal omfanget av små programfagsgrupper reduseres, og bredden i tilbudene samt oppfyllingen skal synliggjøres.

Skien videregående skole gis et styringsoppdrag om organiseringen av musikk, dans og drama. Estimert innsparingspotensial ved denne omleggingen er 3 mill. kroner. Skogmo videregående skole gis et bredt styringsoppdrag om å redusere ressursbruken med minst 6 mill. kroner i helårseffekt gjennom organisatoriske tiltak. Dette handler i vesentlig grad om å slå sammen grupper i opplæringen innenfor alle de fire yrkesfagene som tilbys. Hjalmar Johansen videregående skole gis et særskilt styringsoppdrag knyttet til organiseringen av AHT. Her har skolen varslet et merforbruk for 2026 på ca 8,4 mill. kroner. Ambisjonen med styringsoppdraget er å utligne merforbruket, men fylkesdirektøren ser det ikke som realistisk å forvente en ytterligere innsparing.

Styringsoppdragene innebærer ikke endringer i det søkbare tilbudet utover det som eventuelt fremmes som egne politiske forslag. Fylkesdirektøren følger opp hvordan kravene realiseres innenfor gjeldende regelverk, delegert myndighet og den økonomiske rammen for skolene.

Elektrofag ved Skogmo videregående skole

I forbindelse med justeringssaken våren 2026 ble det opprettet en ekstra Vg1-klasse elektrofag ved Skogmo videregående skole. Det kan være aktuelt å ta denne klassen bort igjen når vi ser søkertallene våren 2027.

AHT

Fra skoleåret 2027–2028 inngår arbeids- og hverdagslivstrening (AHT) for første gang som en tydelig del av det samlede skoletilbudet. Organiseringen bygger på sak 10/26 om ny AHT-struktur behandlet i fylkestinget februar 2026. Saken og arbeidsgruppens rapport ble tatt til orientering, mens den videre operative gjennomføringen ble lagt til fylkesdirektørens administrative oppfølging.

Den nye organiseringen legger til grunn et skille mellom arbeidslivstrening og hverdagslivstrening. Arbeidslivstrening skal kunne gis ved alle de videregående skolene, med vekt på nærskoleprinsipp, inkludering og kortere reisevei. Hverdagslivstrening samles i større grad ved skoler med egnede arealer og robuste fagmiljøer, samtidig som elever i distriktene skal kunne få et lokalt tilbud i samarbeid med kommunen når reiseavstanden tilsier det. Hjalmar Johansen, Bamble og Bø er de sentrale skolene for hverdagslivstilbudet.

Denne saken innebærer ikke en ny politisk behandling av AHT-organiseringen. Omtalen og dimensjoneringen i skoletilbudet bygger på retningen som allerede er behandlet, og synliggjør hvordan tilbudet inngår i den samlede tilbudsstrukturen fra høsten 2027.

AHT-tilbudet dimensjoneres ikke med et fast plasstall på samme måte som ordinære utdanningsprogram. Tilbudet tilpasses søkere og dokumenterte behov på bakgrunn av sakkyndige vurderinger og den geografiske organiseringen som ble lagt til grunn i saken behandlet av fylkestinget. Elevtall og behov følges årlig som grunnlag for inntak, bemanning og ressursfordeling. I Telemark fylkeskommune har til enhver tid ca. 150 AHT-elever fordelt på omtrent 90 elever på arbeidsliv og 60 på hverdagsliv.

Voksenopplæring

Det er et mål å samle voksenopplæringen i Grenland i større grad på Porsgrunn Nord. Det vises til FT-sak 118/25 om skoletilbudet 2026–2027, som følger opp FT-sak 62/25 når det gjelder samordning av voksenopplæringen og etterbruk av Porsgrunn Nord.

Tilbudene innen voksenopplæringen utvikles med utgangspunkt i mulighetene for læreplass og arbeid. Tilbudene må derfor kunne starte når det åpner seg muligheter for opplæring og læreplass innen et fag. Dette skjer i samarbeid med skolene og NAV. Voksenopplæringstilbudet kan derfor ikke vedtas som et fast tilbud på samme måte som ungdomstilbudet.

Stadig flere tilbud gjennomføres i samarbeid med NAV. Som følge av strammere økonomiske rammer må tilbudene med planlagt oppstart i 2027 vurderes nærmere. Enkelte tilbud med få

søkere må trolig stanses.

For oversikt over det samlede voksenopplæringstilbudet vises til eget vedlegg.

Medvirkning og ivaretakelse av ansatte

Endringene vil få personalmessige konsekvenser ved flere skoler. Det skal derfor legges vekt på gode og forutsigbare omstillingsprosesser.

Det legges opp til tidlig informasjon og medvirkning fra ansatte, tillitsvalgte og vernetjenesten. Endringer i bemanning skal planlegges så tidlig som mulig, slik at fylkeskommunen kan vurdere naturlig avgang, omdisponering av kompetanse og andre personalmessige løsninger før eventuelle mer omfattende tiltak blir nødvendige.

For omtale av medvirkningsprosesser knyttet til denne saken, vises til omtale under «Bakgrunn og saksgang».

Økonomiske, administrative og juridiske konsekvenser

Tiltakene i saken er innarbeidet i handlings- og økonomiplanen (HØP). Fylkesdirektørens overordnede mål er en effekt på i overkant av 50 mill. kroner mot slutten av økonomiplanperioden gjennom en mer konsentrert tilbudsstruktur samt en mer effektiv organisering av opplæringen gjennom tydelige styringssignaler. De detaljerte effektene for hvert enkelt forslag finnes i HØP. Flere av tiltakene er en konkretisering og forsterkning av tidligere økonomiplantiltak knyttet til redusert tilbudsstruktur og effekter av utredningsarbeider.

Full effekt forutsetter at endringer i tilbudet faktisk gir færre grupper, redusert bemanning eller annen varig reduksjon i ressursbruken. Effekten kommer gradvis fordi elever som allerede har startet flerårige opplæringsløp så langt som mulig skal kunne fullføre påbegynt løp.

I tillegg til endringene i tilbudsstrukturen videreføres tidligere vedtatte tiltak knyttet til redusert ikke-pedagogisk bemanning, effektiviseringskrav ved skolene og omlegging av AHT. Den overordnede økonomiske sammenhengen og endelig innfasing av tiltakene innarbeides i handlings- og økonomiplanen.

Tiltakene vil få administrative konsekvenser for inntak, bemanningsplanlegging, fag- og timefordeling og disponering av lokaler. De personalmessige konsekvensene skal følges opp gjennom ordinære omstillings- og medvirkningsprosesser. De konkrete bemannings- og arbeidsmiljøkonsekvensene skal kartlegges ved berørte skoler og følges opp i samarbeid med tillitsvalgte og vernetjenesten.

Retten til videregående opplæring består. Etter opplæringsloven § 5-1 har elever med rett til videregående opplæring blant annet rett til inntak på ett av tre utdanningsprogram på Vg1 som de har søkt på, og videre rettigheter til opplæring fram mot studie- eller yrkeskompetanse etter lovens bestemmelser. Endringene i denne saken gjelder sammensetningen og lokaliseringen av fylkeskommunens opplæringstilbud.

Samlet omfang av tiltakene

Tabellen under viser samlet tilbudskapasitet i forslaget for 2027–2028 sammenlignet med vedtatt tilbud og justert tilbud for inneværende skoleår.

Grunnlag	Antall plasser	Endring til forslag 2027–2028	Prosentvis endring
Vedtatt skoletilbud 2026–2027	6 311	−454	−7,2 %
Justert skoletilbud 2026–2027	6 135	−278	−4,5 %
Forslag til skoletilbud 2027–2028	**5 857**		

Forslaget for skoleåret 2027–2028 innebærer en reduksjon på 454 plasser, tilsvarende 7,2 prosent, sammenlignet med vedtatt tilbud for 2026–2027. Sammenlignet med *justert* tilbud for samme skoleår er reduksjonen 278 plasser, tilsvarende 4,5 prosent. Tallene viser tilbudskapasitet, ikke antall elever som skal få opplæring. AHT-opplæringen inngår ikke i plasstallene.

Flere av tiltakene fases inn over flere skoleår. Når endringene er fullt innfaset, er det i arbeidsgrunnlaget beregnet at om lag 19 ordinære undervisningsgrupper kan tas ut.

For å synliggjøre omfanget er gruppene omregnet til standardisert kapasitet med 32 elever per studieforberedende gruppe, 16 per yrkesfaglig gruppe og 30 per påbygg gruppe. Dette tilsvarer en reduksjon på 538 standardiserte elevplasser ved full innfasing. Beregningen er ikke direkte sammenlignbar med reduksjonen i faktiske plasstall for 2027–2028 som fremgår av tabellen over.

Reduksjonen i standardisert kapasitet innebærer ikke at tilsvarende færre elever skal få opplæring. Hoveddelen av elevene vil få tilbud innenfor kapasiteten som videreføres ved andre skoler eller i andre grupper. Hensikten er å redusere antall grupper med lav oppfylling og utnytte eksisterende kapasitet bedre.

I tillegg kommer tiltak som ikke uten videre kan omregnes til hele undervisningsgrupper, blant annet endringer knyttet til IB og forskertilbudet, kombinasjonsklasser, programfag på studiespesialisering og særskilte styringsoppdrag ved enkelte skoler.

Samlet er tiltakene beregnet å gi en økonomisk helårseffekt på om lag 50 mill. kroner når de er fullt innfaset. Effekten kommer gradvis gjennom økonomiplanperioden, blant annet fordi flere flerårige tilbud fases ut fra Vg1.

Tilbudstype	Grupper som tas ut	Standardisert kapasitet
Studieforberedende/idrett	12	384
Yrkesfag	4	64
Påbygg	3	90
Sum	**19**	**538**

Kapasitetstallene er standardiserte beregningstall og er ikke identiske med vedtatte plasstall på alle trinn.

Konsekvenser for fylkets klimamål og FNs bærekraftsmål

Konsentrasjon av enkelte tilbud kan gi lengre reisevei for noen elever. Samtidig kan mer effektiv utnyttelse av eksisterende skolekapasitet redusere behovet for areal og ressursbruk. Det foreliggende materialet gir ikke grunnlag for å tallfeste samlet klimaeffekt.

Saken berører særlig fylkeskommunens ansvar for å gi et tilgjengelig og relevant videregående opplæringstilbud. De enkelte forslagene må derfor vurderes både ut fra økonomiske konsekvenser, elevgrunnlag, reiseavstander, fagmiljø og muligheten til å opprettholde kvalitet i opplæringen.

Fylkesdirektørens vurdering

Telemark fylkeskommune har over tid opprettholdt en bred tilbudsstruktur. Samtidig er elevgrunnlaget redusert, og de yngre årskullene som allerede går i grunnskolen er mindre enn dagens ungdomsskolekull. SSBs nye framskrivinger bekrefter at denne utviklingen fortsetter fram mot 2040.

Arbeidsmarkedsanalysen tilsier ikke at fylkeskommunen generelt bør opprettholde eller øke kapasiteten i alle yrkesfaglige tilbud. Elevgrunnlag, søkning og tilgang på læreplasser må fortsatt vurderes konkret. Analysen viser derimot at fag- og yrkesopplæring samlet sett må ha en sentral plass i dimensjoneringen, og at det særlig er viktig å opprettholde kapasitet og gode fagmiljøer på områder der arbeidslivet dokumenterer vedvarende kompetansebehov.

Fylkesdirektøren legger samtidig stor vekt på tett dialog med kommuner og arbeidsliv om kompetansebehov som følger av konkrete næringsetableringer og utviklingsprosjekter. Arbeidet knyttet til mulig mineralutvinning på Fensfeltet i Nome og datasenterutviklingen i Fyresdal er eksempler på utvikling som følges tett. Slike prosesser kan på sikt påvirke dimensjoneringen av opplæringstilbudet, men må vurderes samlet opp mot elevgrunnlag, søkning, læreplasstilgang og muligheten for fleksible opplæringsmodeller.

Samtidig kan ikke ungdomstilbudet alene dekke framtidens arbeidskraftbehov. Med stadig mindre ungdomskull blir voksenopplæring, rekvalifisering, modulstrukturert opplæring, vekslingsløp og samarbeid med NAV og arbeidslivet enda viktigere virkemidler. Dette viderefører også retningen fra FT-sak 118/25 om skoletilbudet 2026–2027, FT-sak 68/26 om Rjukan videregående skole og FT-sak 69/26 om Vest-Telemark videregående skole, der voksenopplæringen ble beskrevet som et supplement til ungdomstilbudet og et viktig verktøy for å sikre arbeidskraft og redusere utenforskap.

Når eksisterende skolestruktur ligger fast, vurderer fylkesdirektøren at tilpasningen må skje gjennom tilbudsstrukturen. Det innebærer at ikke alle skoler kan forventes å opprettholde dagens bredde i søkbare tilbud, programfag og undervisningsgrupper dersom elevgrunnlaget reduseres.

Fylkesdirektøren vurderer samtidig at tiltakene må ses samlet. Utfasing eller flytting av ett tilbud gir liten økonomisk effekt dersom elevene utløser tilsvarende nye grupper ved andre skoler. Det er derfor nødvendig både å konsentrere enkelte tilbud og å styre inntak og gruppestruktur slik at tilgjengelig kapasitet utnyttes bedre.

Tidspunktet for gjennomføringen er vesentlig. Endringer som starter på Vg1 får først full effekt etter to til tre år. Dersom tilpasningen utsettes til elevnedgangen er fullt synlig gjennom inntakstallene pr. 1. oktober, vil ressursbruken i flere år ligge høyere enn utviklingen i elevgrunnlaget tilsier.

Fylkesdirektøren legger samtidig til grunn at tilbudsstrukturen fortsatt skal vurderes årlig. Befolkningsframskrivinger er usikre, elevenes søkemønster kan endres, og det pågår et nasjonalt arbeid med framtidig struktur i videregående opplæring. Tiltakene bør derfor redusere dagens overkapasitet og kostnadsnivå uten å begrense muligheten til å tilpasse tilbudet på nytt dersom rammebetingelsene endres.

Endringene vil være krevende for berørte elever, ansatte og skoler. Fylkesdirektøren legger derfor vekt på at tiltakene fases inn, at elever som allerede er i flerårige løp så langt som mulig får fullføre ved samme skole, og at personalmessige konsekvenser håndteres gjennom tidlige og forutsigbare prosesser. Fylkesdirektøren vurderer at hensynet til de ansatte også taler for å avklare de foreslåtte endringene nå, fremfor å avvente søkningen våren 2027. Tidlige vedtak gir bedre tid til å kartlegge bemanningsbehov, vurdere naturlig avgang og omdisponering av kompetanse og gjennomføre forsvarlige prosesser dersom det oppstår overtallighet. Dersom avklaringene utsettes til justeringssaken, blir tiden til medvirkning og personalmessig oppfølging før skolestart vesentlig kortere. Søkningen vil fortsatt inngå i vurderingen av den endelige dimensjoneringen, men bør ikke alene avgjøre om nødvendige strukturelle tilpasninger gjennomføres.

Fylkesdirektøren vurderer at idrettsfag i Grenland bør samles ved Hjalmar Johansen videregående skole for å styrke det faglige og økonomiske grunnlaget for tilbudet. En samling ved Porsgrunn ville gi overskuddsareal og fortsatt leieforpliktelser ved Hjalmar Johansen, samtidig som det ville påløpe merkostnader i Porsgrunn. En slik løsning vurderes derfor som mindre egnet til å redusere fylkeskommunens samlede ressursbruk.

Olympiatoppens lokalisering i Porsgrunn vurderes ikke som avgjørende for plasseringen av skoletilbudet. Det regionale oppdraget Olympiatoppen har gir grunnlag for samarbeid med skoler og idrettsmiljøer på tvers av kommunegrenser.

Fylkesdirektøren vurderer at det ikke er økonomisk grunnlag for å opprettholde ordinært Vg1 studiespesialisering ved Bamble og Vest-Telemark videregående skoler dersom elevene deretter må fullføre Vg2 og Vg3 ved andre skoler. En slik organisering vil fortsatt kreve egne Vg1-grupper og lærerressurser ved de to skolene, samtidig som mottakerskolene må ha kapasitet på de neste trinnene. Med et begrenset og fallende elevgrunnlag vil dette binde ressurser i en tilbudsstruktur som fylkeskommunens økonomiske rammer ikke gir rom for å videreføre.

Fylkesdirektøren vurderer at et samlet Vg1-tilbud på Rjukan videregående skole kan styrke elevgrunnlaget, fagmiljøet og grunnlaget for å videreføre landslinjen for natur og miljø ved Rjukan. For skoleåret 2027–2028 anbefales det likevel å opprettholde begge tilbudene som søkbare og vurdere organiseringen nærmere når søkningen foreligger. En eventuell samling på landslinjen må bygge på en avklaring av opplæringstilbudets innhold og god informasjon til berørte søkere.

Fylkesdirektøren vurderer at et felles tilbud kan gi bedre oppfylling og redusere antall undervisningsgrupper sammenlignet med dagens organisering, samtidig som et påbyggtilbud opprettholdes ved Rjukan. Den økonomiske effekten forutsetter at tilbudet organiseres med lavere samlet ressursbruk.

Fylkesdirektøren vurderer at elevgrunnlaget ikke gir tilstrekkelig grunnlag for å opprettholde tre ordinære yrkesfaglige Vg2-tilbud ved Rjukan. En reduksjon til ett tilbud vil redusere antall små undervisningsgrupper og legge til rette for lavere ressursbruk.

Samtidig er det viktig å undersøke hvordan lokale kompetansebehov innen byggfag og helse kan ivaretas gjennom andre opplæringsmodeller. Vekslingsmodeller og et utvidet voksenopplæringstilbud kan gi muligheter for lokal kvalifisering i samarbeid med arbeidslivet. Tilbudene må vurderes ut fra behovet hos de aktuelle målgruppene og muligheten for en faglig og økonomisk forsvarlig gjennomføring. Den økonomiske effekten må beregnes samlet, slik at ressursbehovet ved eventuelle nye tilbud inngår i vurderingen.

Fylkesdirektøren er samtidig oppmerksom på at flere av forslagene er utviklet sent i årets prosess, som følge av at den faktiske fordelingen av elever og svak oppfylling i flere grupper

først ble tydelig etter inntaket. Dette har gitt mindre tid til dialog og utredning enn det som normalt er ønskelig. Fylkesdirektøren vurderer likevel at den økonomiske situasjonen gjør det nødvendig å legge forslagene fram nå, samtidig som gjennomføringen må skje med god involvering av berørte skoler, ansatte og tillitsvalgte.

Samlet er fylkesdirektørens vurdering at de foreslåtte endringene vil gi en tilbudsstruktur som er bedre tilpasset elevgrunnlaget og de økonomiske rammene. Når overkapasitet og små grupper er redusert, vil framtidige endringer i elevgrunnlaget i større grad kunne håndteres gjennom justering av antall paralleller og grupper innenfor tilbud som videreføres, framfor gjennom nye omfattende endringer i skolestrukturen.

Vedlegg:
Skoletilbud og dimensjonering 2027–2028
Fremskrivning elevtall høst 2026
NAV Bedriftsundersøkelsen_2026
NHOs kompetansebarometer
Voksenopplæring
Innspill mht tilbudsstruktur fra hovedtillitsvalgte
Innspill lokale tillitsvalgte tilbudsstruktur